

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ

Гж 13/05

02.03.2006. година

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа АБ, адвокат, против туженог "ББ", кога заступа БВ, адвокат, ради дуга, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Окружног суда у Новом Саду П.2/02 од 02.09.2004. године, у седници већа одржаној дана 02.03.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

Делимично се ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Окружног суда у Новом Саду П. 2/02 од 02.09.2004. године у делу става првог изреке, којим је обавезан тужени на исплату износа од 68.500,00 динара са каматом на име утрошеног рада и материјала за израду ВВ и ставу другом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Новом Саду П. 2/02 од 02.09.2004. године у делу става првог изреке, којим је тужени обавезан на исплату износа од 60.000,00 динара са каматом на име накнаде за драматизацију романа и у делу за накнаду трошкова парничног поступка и у наведеном делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Новом Саду П. 2/02 од 02.09.2004. године обавезан је тужени да исплати тужиоцу 60.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 08.05.2001. године па до исплате на име уговорене накнаде за драматизацију романа "ГГ" као и износ од 68.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 04.05.2004. године па до исплате на име утрошеног рада и материјала за ВВ, што укупно износи 128.500,00 динара и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 65.680,00 динара, а све у року од 15 дана под претњом принудног извршења. Истом пресудом у ставу другом обавезан је тужилац да у року од 15 дана од дана пријема напред наведеног износа од стране туженог преда у посед туженом све ВВ, а које су предвиђене за представу "ГГ". Ставом трећим изреке одбијен је део тужбеног захтева за исплату износа од 67.500,00 динара са законском затезном каматом од 20.06.2001. године па до коначне исплате на име 75% уговореног ауторског хонорара за књигу режије са мизалсценом, са светлосним и музичким ефектима, као и износ преко досуђеног од 68.500,00 динара до траженог износа од 70.000,00 динара са припадајућом каматом на име трошкова израде ВВ и ставом четвртим изреке одбијен је део тужбеног захтева за исплату законске затезне камате на износ од 70.000,00 динара почев од 16.06.2001. до 04.05.2004. године на име накнаде за израду ВВ за предметну представу.

Против наведене пресуде у ставу првом и другом изреке благовремено је изјавио жалбу тужени због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на жалбу.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл.365. раније важећег Закона о парничном поступку, који се примењује сходно чл.491. став 1. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/04) Врховни суд је нашао да је жалба делимично неоснована и делимично основана.

Према утврђеном чињеничном стању између странака је по предлогу туженога а према усменом уговору од 29.03.2001. године предвиђена реализација ___ представе по роману "ГГ" за коју је тужилац имао обавезу да уради драматизацију текста, режира представу и са сарадницима уради ВВ. Дана 29.04.2001. године тужилац и директор туженога су споразумно прецизирали да драматизација дела треба да се заврши до 05.05.2001. године, да се ВВ раде у радионици тужиоца а премијера представе је планирана за ___. године. Тужилац је предао директору туженог текст драматизације дана 05.05.2001. године, текст је уз минималне интервенције прихваћен, а хонорар за овај део посла је договорен у износу од 2.000 ДЕМ у динарској противвредности. Тужилац је финансирао израду ВВ за позоришну представу, које су делом урађене. Тужени је по овом основу као аконтацију платио износ од 1.500,00 динара тужиоцу. Вредност рада и материјала тужиоца на изради ВВ је вештачењем утврђена у износу од 70.000,00 динара. Тужено позориште је предузимало мере за обезбеђење финансијских средстава од спонзора ради реализације представе и истовремено ради евентуалног коришћења позоришне представе за снимање ТВ серије по истом делу. Средства нису обезбеђена, ансамбл туженога је одбио сарадњу са тужиоцем и позоришна представа није реализована.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да се у овом случају не ради о ауторском уговору већ уговору о делу и обавезао је туженог да исплати тужиоцу накнаде за драматизацију романа и израду ВВ за позоришну представу применом чл.600., 623. и 629. Закона о облигационим односима, који регулишу правила и обавезе из уговора о делу.

Овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити. Првостепени суд није правилно идентификовао правни однос странака иако од његове садржине зависе права и обавезе уговорних страна. Предмет овог спора су интелектуалне услуге тужиоца, које представљају ауторско дело. Према чл.61. став 3. Закона о ауторском и сродним правима ("Сл.лист СРЈ" бр.24/98), важећег у време усменог договора странака, ауторски уговор се закључује у писменој форми. Наведеним законом није прописана сходна примена Закона о облигационим односима, услед чега се правила о конвалидацији уговора из чл.73. Закона о облигационим односима, као ни одредбе истог закона које регулишу уговор о делу не примењују. У овом случају између странака је постојао усмени споразум о ангажовању тужиоца на представи по коме је тужилац извршио одређени рад и улагања. Такође, тужени је предузео активности на реализацији представе, што све упућује на намеру странака за накнадно закључење ауторског уговора. Код оваквог стања за правилно пресуђење ове правне ствари је било неопходно да се претходно утврди каква је била воља уговорних страна и какав су уговор странке намеравале да закључе: уговор о представљању (чл.76. Закона о ауторском и сродним правима) или наруџбина ауторског дела (чл.89. истог закона) или неки други, затим да се утврде разлози са којих уговор у законској форми није закључен, одговорност за наведени пропуст а зависно од кривице да се утврди да ли је тужиоцу улагањем средстава и рада по усменом договору проузрокована штета и ако јесте, у ком облику и обиму, а затим спорни однос странака расправи применом општих правила о накнади штете.

У односу на уложена средства за материјал и рад за делимичну израду ВВ у спроведеном поступку је доказан настанак штете тужиоцу, висина исте спроведеним вештачењем и одговорност туженог за накнаду, јер је тужени наручио израду ВВ (финансирао део трошкова) и тиме проузроковао расходе тужиоца. Како у овом делу није било битних повреда одредаба парничног поступка из чл.354. став 2. ЗПП на које Врховни суд пази по службеној дужности, као ни битних повреда поступка на које се указује жалбом у односу на досуђену накнаду од 68.500,00 динара са каматом, жалба туженога је одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена, на основу чл.368. ЗПП.

У преосталом усвајајућем делу побијане одлуке због непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, првостепена одлука је укинута и предмет враћен на поновно суђење, применом чл.370. ЗПП.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе на које је указано овим решењем, оцениће основаност захтева тужиоца према наведеним прописима и донети нову и на закону засновану одлуку.

Председник већа-судија

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

вг